

ἐτι φαινόμενον ὑγιὲς καὶ ἀνδρικὸν τι βλέμμα καὶ σχῆμα οἱ Ἰσπανοὶ χωρικοὶ, πολὺ ἀνώτερα τῆς κατηφούς ὕψεως καὶ πενιχρᾶς ἐνδυμασίας ἐκείνων. Εὐρίσκονται, μ' ὅλον τοῦτο, περιοχαὶ εἰς τὴν Πορτογαλίαν, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἀρμόζουν αἱ παρατηρήσεις αὐταί. Ἡ ὠραία ἐπαρχία, ἡ Μεταξὺ Δωρείου καὶ Μινίου [Entre Douro e Minho] καλουμένη, μὲ τὰς πολυαρίθμους κωμοπόλεις καὶ χωρία τῆς, μὲ πεντακοσίας ἐνορίας, καὶ μὲ ἐν ἑκατομμύριον κατοίκων, ἂν ᾖ ἢ μικροτέρα τὴν ἔκτασιν, εἶναι ἢ πλεον καρποφόρος καὶ ἡ καλῆτερον γεωργημένη εἰς τὸ βασιλεῖον, καὶ εἰς αὐτὴν φαίνονται οἱ κάτοικοι φιλοπονώτεροι καὶ εὐδαιμονέστεροι. Αὐτοῦ γίνεται ὁ οἶνος, ὁ ἐξαγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Ὀπόρτον. Καὶ τὰ περίχωρα δὲ τῆς Λισσαβῶνος παρουσιάζουν ὠραίας τινὰς περιοχὰς, ὡς καὶ ἡ κοιλάς τοῦ ποταμοῦ Μόνδα ἢ Μονδέγου, παρὰ τὴν Κονιμβρίας. Αὐτοῦ βλέπει τις χωρία καλῆτερον οἰκοδομημένα, καὶ ὠραίας τινὰς ἐπαύλεις. Ἀλλὰ μέγα μέρος τῆς χώρας εἶναι ἄκαρπον, πετρώδες, ἢ ἀκαλλιέργητον· οἱ μεγάλοι κτήτορες τῆς γῆς διατρίβουν εἰς τὰς πόλεις, ἀφίνοντες τὴν διοίκησιν τῶν ὑποστατικῶν των εἰς ἐπιτρόπους ἢ κερδοσκοποὺς, οἵτινες, προμετροῦντες τοὺς χρήματα διὰ λογαριασμὸν τοῦ μισθώματος (τοῦ πάκτου), καταδυναστεύουν τοὺς ἀθλίους γεωργούς. Αἱ βασιλικαὶ γαῖαι εἶναι παρημελημέναι· αἱ τῶν μοναστηρίων γεωργοῦνται καλῆτερα. Οἱ γεωργοὶ εἶναι πτωχοὶ, καὶ δὲν ἔχουν τὸν τρόπον νὰ κάμνωσι βελτιώσεις. Ὀδηγοῦνται δὲ ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιον εἰς τὰς ἀγροτικὰς ἐργασίας, ἢ σπεύρουν ἐτησίως τὸ αὐτὸ εἶδος σπέρματος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀγροῦ, ὡς ἔκαμναν πρὸ αὐτῶν οἱ γεννήτορές των. Ἐχουν ἄροτρον βαρύτερον, συρόμενον ὑπὸ ταύρων· ἀλωνίζουσιν δὲ ὡς ἐπιτοπλεῖστον κατὰ τὸν ἀρχαῖον τρόπον, ὅστις ἐπικρατεῖ ἀκόμη καὶ μετὰ ἡμᾶς. Αἱ ἀχθοφόροι ἄμαξαι εἶναι κατεσκευασμέναι ἀδεξιόταται· εἰς τινὰ μέρη δύο ταῦροι ἀπαιτοῦν ὁλόκληρον ἡμέραν διὰ νὰ σύρῳσιν ἄμαξαν φορτωμένην κρασίον ἐξ ἡ ἑπτὰ μίλια, ἢ δύο ἄνθρωποι χρεῖα νὰ παραστέκωνται διὰ νὰ μὴν ἀνατραπῇ ἡ ἄμαξα. Χρησιμεύουν δὲ πρὸς μετακομιδὴν ἢ ἄμαξαι. Χρησιμεύουν δὲ πρὸς μετακομιδὴν ἢ ὄνοι ἢ ἡμίονοι, ἀλλ' ἐξαιρέτως οἱ πρῶτοι, οἵτινες εἶναι ὠραῖοι καὶ δυνατοὶ, καὶ εἰς τοὺς χωρικοὺς εἶναι ὠφελιμώτατοι. Οἱ εὐγενεῖς καὶ λοιποὶ εὐκατάστατοι ὁδοιποροῦν εἰς εἶδος καθελῶν, συρομένων ὑπὸ δύο ἵππων ἢ ἡμιόνων.

Ὁ Πορτογάλλος χωρικός φέρει πάντοτε βακτηρίαν, περὶ τοὺς τρεῖς πήχεις μακρὰν, καὶ χονδρὸν ὄζον ἢ κομμάτιον μολίβδου ἔχουσαν εἰς τὸ ἐν ἄκρον· τὴν μεταχειρίζεται δ' ἐπιδεξιότατα, καὶ εἶναι ἀληθῶς ὄπλον φοβερὸν εἰς τὰς

χεῖράς του. Ἡ καπνὸτα εἶναι πάγκοινος εἰς τὴν Πορτογαλίαν.

Ὁ πληθυσμὸς τῆς Πορτογαλίας, κατὰ τὸν Βάβλιον, ἀναβαίνει εἰς τρία ἡμισυ ἑκατομμύρια, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Λισσαβῶν καὶ ἡ περίχωρος αὐτῆς περιλαμβάνουν ὑπὲρ τὸ ἡμισυ ἑκατομμύριον.

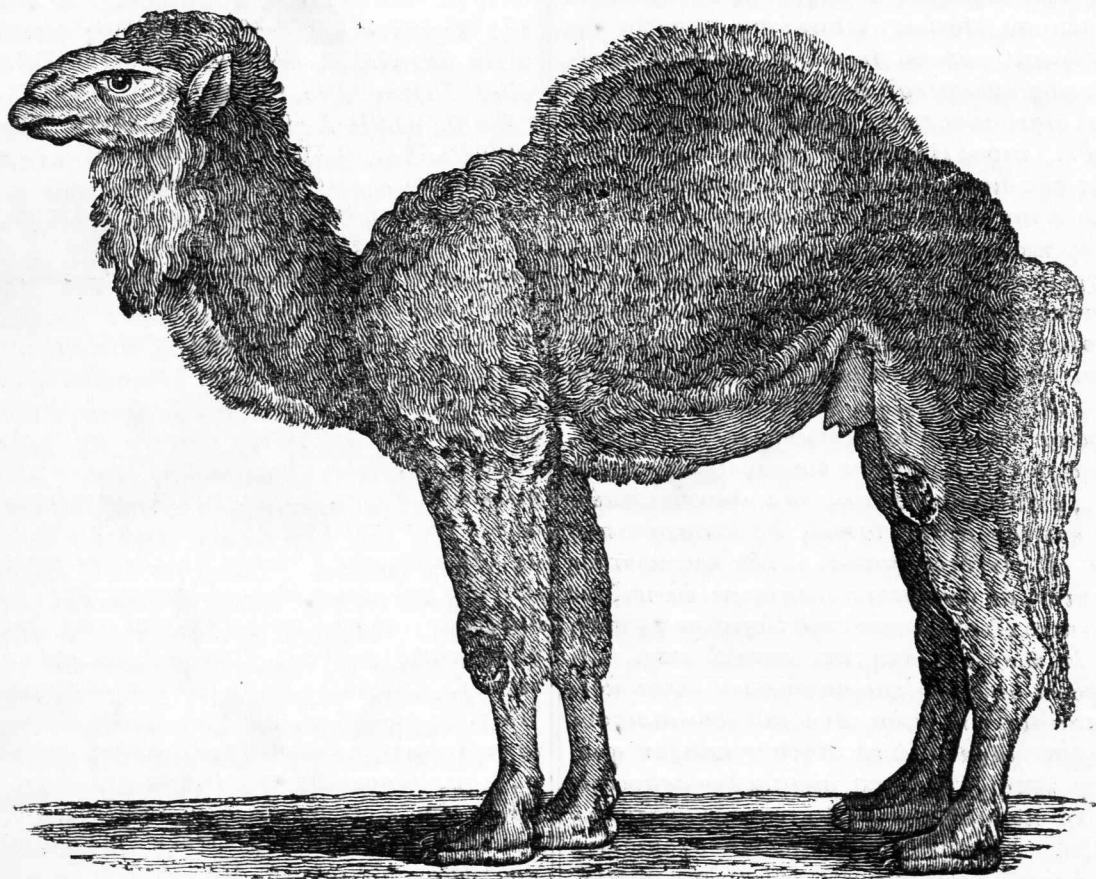
Ο ΚΙΝΔΤΝΟΣ ΤΟΤ ΠΛΟΤΤΟΤ.

Ἄς μὴ σπιδάξωμεν, ἀγαπητοὶ, νὰ συνάγωμεν χρήματα, καὶ νὰ τὰ ἀφίνωμεν εἰς τὰ τέκνα μας, ἀλλ' ἄς τὰ γυμνάξωμεν εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ εἰς τὰ ἔνθεα ἢ θεοφιλῆ κατορθώματα, ἐπευχόμενοι εἰς αὐτὰ καὶ τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ εὐλογίαν καὶ ἐξ ὕψους βοήθειαν· διότι αὕτη κατὰ ἀλήθειαν, αὕτη εἶναι ἡ ἀληθινὴ καὶ μόνιμος περιουσία καὶ εὐτυχία τῶν γνησίων καὶ εὐλοκρινῶν τέκνων μας· οὗτος ὑπάρχει ὁ πλοῦτος ὁ ἀνεκδιήγητος καὶ ἀδαπάνητος, ὅστις αὐξάνει καθ' ἑκάστην ἡμέραν τὴν ἀληθινὴν καὶ ὄντως μακαριότητα. Δὲν ὑπάρχει τί ἄλλο τῆς ἀρετῆς ἰσόμετρον καὶ ἰσοστάσιον, οὐδὲ ἀπὸ αὐτὴν ἰσχυρότερον καὶ δυνατότερον, κἂν ἡθελες μὲ προβάλλειν καὶ αὐτὴν τὴν ἐπίγειον βασιλείαν, κἂν ἡθελες μὲ εἰπεῖν ἢ αὐτὸν, ὅστις φορεῖ τὸν βασιλικὸν ζέφανον·—ἂν δὲν ἦναι ἐνδεδυμένος τὸ ὑπέρφωτον τῆς ἀρετῆς ἐνδυμα, θέλει εἶσθαι ὁ τοιοῦτος ἀθλιώτερος καὶ ἐλεεινότερος καὶ ἀπὸ κάθε πενιχρὸν καὶ δυστυχὴ ψωμοζήτητην, ὅστις φορεῖ τὰ κατεξέσχισμένα καὶ φθειρισμένα φορέματα. Διότι, ποῖαν ὠφέλειαν, εἰπέ με, θέλει δυνηθῆναι νὰ τοῦ κάμῃ τὸ βασιλικὸν διάδημα, ἢ ἡ χλαμὺς ἢ πολὺ τιμὸς, ὅταν αὐτὸς ἦναι ἐκουσίως προδεδωμένος εἰς τὴν κακίαν καὶ πονηρίαν ἀπὸ τὴν πολλὴν του ἀμέλειαν; Μήπως καὶ ἔχει ὁ Θεὸς ἰδίωμα νὰ κάμῃ ποτὲ διαφορὰν ἀπὸ τὰ ἐξωτερικὰ ἀξιώματα; Μήπως, ὅταν ἦναι θυμωμένος, δυσωπῆται ἢ καταπραϋνεται μὲ ἀξιωματικῶν προσώπων λαμπρότητα; Ἐν εἶναι τὸ ἐκεῖ ζητούμενον, ἦγουν ἀρετὴ, καὶ ἔργα θεοφιλῆ ἢ θεάρεστα, τὰ ὁποῖα ἀνοίγουσιν εἰς τοὺς ἐναρέτους τὰς θύρας τῆς πρὸς Θεὸν παρόρησίας ἢ οἰκειότητος· ὥστε ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος δὲν ἀποκτήσῃ ἐτι ἀπὸ ἐδῶ τὴν παρόρησιαν καὶ πρὸς Θεὸν οἰκειότητα διὰ μέσου τῶν ἀγαθῶν ἔργων του, θέλει συναριθμηθῆναι μὲ τοὺς ἀπαρρησιάστους καὶ καταφρονημένους εἰς ἐκείνην τὴν φοβερὰν ἡμέραν τῆς κρίσεως.

Τοῦτο λοιπὸν ἄς στοχαζώμεθα ὅλοι μας, καὶ ἄς διδάσκωμεν τὰ τέκνα μας νὰ προτιμῶσι τὴν ἀρετὴν περισσότερον ἀπ' ὅλα τὰ βιωτικά ἢ φθαρτὰ πράγματα, καὶ νὰ στοχαζῶνται ὡς οὐδὲν καὶ ὡς σκιὰν καὶ ὄνειρον τὴν περιουσίαν τῶν χρημάτων, καὶ πᾶσαν τὴν κοσμικὴν μαται-

ότητα· διότι αὐτὰ τὰ πολλὰ χρήματα, αὐτὰ γίνονται πολλάκις πρὸς ἀρετὴν μέγα ἐμπόδιον, ὅταν ὁ νέος δὲν ἐξεύρῃ νὰ τὰ μεταχειρίζεται δεόντως καὶ χρησίμως πρὸς ψυχικὴν του ὠφέλειαν· καὶ καθὼς τὰ μικρὰ παιδιά, ὅταν λάβωσιν εἰς χεῖρας τροχισμένον μαχαίριον, μὴν ἐξεύροντα νὰ τὸ μεταχειρισθῶσιν ὡς πρέπει, πολλάκις πληγόνονται, (ὅθεν καὶ αἱ μητέρες δὲν ἀφίνουσι τὰ ἀνήλικα τέκνα των οὐδὲ νὰ ἐγγίξωσι μὲ ἐλευθερίαν εἰς τὰ τοιαῦτα ὡς βλαβερὰ καὶ ἐπικίνδυνα), κατὰ τὸν ὁμοίον τρόπον καὶ οἱ νέοι, ὅταν λάβωσιν ἀπὸ τοὺς γονεῖς των κληρονομίαν χρημάτων, ἂν δὲν τὰ μεταχειρισθῶσι δεόντως, κατακορημνίζουσιν ἑαυτοὺς εἰς προφανῆ ὄλεθρον

καὶ ἀπώλειαν, καὶ ἐπισωρεθούσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των διάφορα φορτία ἀμαρτημάτων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξάπτεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ κατεπάνω των, καὶ λαμβάνουσι βαρυτέραν τὴν κόλασιν ἢ οἱ γονεῖς, οἱ ὁποῖοι τὰ ἐσύναξαν· διότι αἱ τρυφαί, αἱ εὐωχίαι, αἱ ἡδοναί, καὶ τὰ λοιπὰ αἰσχροὶ καὶ ἄτοπα ἔργα, καὶ πᾶσα ἄλλη κακία ἢ ἀκολασία, ἀπὸ ἐδῶ γεννῶνται εἰς τὴν νεότητα, ἡγουν ἀπὸ τὰ πολλὰ καὶ ἄμετρα χρήματα· μᾶλλον δὲ εἰπεῖν, ἀπὸ τὴν πονηρὰν καὶ διεστραμμένην προαίρεσιν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι τὰ ἐκληρονόμησαν, καὶ τὰ μεταχειρίζονται κακῶς εἰς τὰ πονηρὰ των θελήματα.—ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ, μετὰφρ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΙΝΔΙΟΥ.

ΚΑΜΗΛΟΣ ΑΡΑΒΙΑ.

Ἀπο τὰς Καμήλους αἱ μὲν ἔχουν δύο ὕβους, ἥτοι καμπούρας, ἐπάνω εἰς τὸν νῶτον, αἱ δ' ἓνα μόνον. Αἱ πρῶται ὀνομάζονται Κάμηλοι Βακτρίας, αἱ δευτέραι Κάμηλοι Ἀράβιαι, ἢ Δρομάδες. Ἡ Βακτρία Κάμηλος εἶναι πλέον μεγάλος, καὶ πλέον εὐρωστός, ἔχει δὲ ἢ τὰ μὲν ῥα κοντότερα τῆς ἄλλης. Τόπος τῆς γενέσεως αὐτῆς λογίζεται τὸ πλέον θερμὸν μέρος τῆς

Ἀσίας, ὅπου χρησιμεύει, προηγουμένως, ὡς κτήνος ἀχθοφόρον, καὶ λέγεται δὲ ὅτι μερικὰ τῶν ζώων τούτων εἶναι τόσον δυνατὰ, ὥστε σηκώνουν τετρακοσίων ὀκάδων βάρος.

Ἡ Ἀραβία Κάμηλος, ἥτοι Δρομάς, μολονότι στερεῖται πάσης λογῆς ὠραιότητος, εἶναι, μ' ὅλον τοῦτο, εὐμορφότερα τῆς Βακτρίας· ἔχουσα τὰ μὲν ῥα μακρότερα, κινεῖται πολὺ ταχύτερον